

## UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zasądził od Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w Ł. na rzecz D. T. kwotę 1578,63 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych (pkt 1 wyroku); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2); zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1662 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3), oraz nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności (pkt 4).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o stepujące ustalenia faktyczne

Powód był funkcjonariuszem służby więziennej.

W okresach od 24 listopada 1999 r do dnia 30 października 2000 r oraz w okresie od 9 października 2001 r do 30 czerwca 2006 r powód był zawieszony w czynnościach służbowych w związku z prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu karnym o przestępstwo umyślne ścigane z urzędu.

Pismem z dnia 30 maja 2006 r powód wniósł o rozwiązanie z nim umowy o pracę z dniem 16 czerwca 2006 r w związku z uzyskaniem praw emerytalnych.

Decyzją z dnia 8 czerwca 2006 r, z dniem 30 czerwca 2006 r powód został zwolniony ze służby. W związku z tym powodowi przyznano odprawę w wysokości 5190 zł, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy w wysokości 12.933,66 zł.

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2011 r Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia uniewinnił powoda od zarzucanych mu czynów. Wyrok jest prawomocny od dnia 25 kwietnia 2012 roku.

Pismem z dnia 10 maja 2012 r powód zwrócił się w związku z treścią wyroku do pozwanego o wypłatę wyrównania zawieszono uposażenia i innych świadczeń, nie określając terminu zapłaty.

Pismem z dnia 4 lipca 2012 r pozwany przyznał powodowi:

- wyrównanie uposażenia za lata 1999 – 2006 r – 62.839,17 zł,
- dopłatę do wypoczynku za lata 2000 – 2006 – 2046,80 zł
- wyrównanie odprawy za rok 2000 i 2006 – 1110,84 zł
- wyrównanie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop za 2000 i 2006 r – 2192,58 zł.

Łącznie wypłacono mu kwotę 68.189,39 zł w dniu 5 lipca 2015 r.

Wynagrodzenie miesięczne powoda wynosiło 1730 zł.

Odsetki ustawowe liczone od kwoty 68.189,39 zł za okres od 29 kwietnia 2012 r (okres 3 letni przed wytoczeniem powództwa) do dnia 4 lipca 2012 r (dzień przed spełnieniem świadczenia) – 65 dni (termin 29 kwietnia 2012 r przypadał w niedzielę, a więc termin płatności był 30 kwietnia 2012, odsetki naliczane są od 1 maja 2012 r), przy stopie odsetek wynoszącej 13 %, wynoszą 1578,63 zł.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż roszczenie powoda zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Sąd podniósł, iż powód ostatecznie właściwie sprecyzował stronę pozwaną określając ją jako Skarb – Państwa – Areszt Śledczy w Ł. /por. w tym zakresie uchwałę SN z dnia 13 sierpnia 2013 r, III PZP 5/13, Lex nr 1360420/. W ocenie Sądu

sprecyzowanie strony pozwanej było możliwe, czego strona pozwana nie kwestionowała./por w tym zakresie wyrok SN z dnia 19 października 2013 r, II PK 99/10, LEX nr 687027/.

Brak było jednocześnie podstaw do odrzucenia pozwu, bowiem zgodnie z art. 220 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r o Służbie Więziennej /Dz. U 2014, poz. 1415-t.j./ spory o roszczenia ze stosunku służbowego w sprawach niewymienionych w art. 218 ust. 1 (zwolnienie ze służby, przeniesienie z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej, przeniesienie na niższe stanowisko służbowe, zawieszenia w czynnościach służbowych) i art. 219 ust. 1 i 2 (powoływanie oraz mianowanie na stanowiska służbowe, odwoływanie oraz zwalnianie ze stanowisk służbowych i przenoszenie do dyspozycji, nadawania stopni Służby Więziennej, delegowanie do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej, oddelegowanie do wykonywania zadań służbowych poza Służbą Więzienną w kraju lub poza granicami państwa, powierzenie obowiązków służbowych na innym stanowisku służbowym) rozpatruje właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy.

Powód określił swoje powództwo jako żądanie skapitalizowanych odsetek, zatem brak było podstaw do traktowania jego roszczenia jako odszkodowania w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania karnego.

Powód upatrywał zasadności swojego roszczenia w tym, że na skutek zawieszenia w czynnościach nie miał wypłacanego pełnego uposażenia oraz innych dodatkowych składników uposażenia, następnie wskutek prawomocnego wyroku uniewinniającego, nastąpiła wypłata wyrównania należnych świadczeń, bez odsetek ustawowych. Powód żąda odsetek ustawowych od dnia następnego po zakończeniu służby (1 lipca 2006 r do dnia zapłaty).

Sąd przypomniał, że zgodnie z poprzednio obowiązującą ustawą z dnia 26 kwietnia 1996 r o Służbie Więziennej (Dz.U. 2002 r, nr 207, poz. 1761 t.j.), obowiązującej w okresach zawieszenia uposażenia powodowi, z art. 96 z tytułu służby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

Zgodnie z art. 97 uposażenie funkcjonariusza składa się z uposażenia zasadniczego i z dodatków do uposażenia.

Zgodnie z art. 100 Funkcjonariusze otrzymują następujące dodatki o charakterze stałym do uposażenia zasadniczego:

1) dodatek za wysługę lat w wysokości:

- a)5% uposażenia zasadniczego - po 2 latach służby,
- b)10% uposażenia zasadniczego - po 5 latach służby,
- c)15% uposażenia zasadniczego - po 10 latach służby,
- d)20% uposażenia zasadniczego - po 15 latach służby,
- e)25% uposażenia zasadniczego - po 20 latach służby;

2) dodatek za stopień;

3) dodatek służbowy;

Funkcjonariuszowi można przyznać inne dodatki niż określone w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami, warunkami lub miejscem pełnienia służby.

Zgodnie z art. 101 uposażenia zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry.

Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie funkcjonariusza ze służby lub zaistniały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa.

Zgodnie z art. 103 roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Organ właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

1) każda czynność przed kierownikiem jednostki organizacyjnej, właściwym do rozpatrywania roszczeń, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;

2) uznanie roszczenia.

Zgodnie z art. 110 Funkcjonariusz zwolniony ze służby na podstawie art. 39 ust. 2 pkt 1, 2, 5 i 6 oraz ust. 3 pkt 1 i 3-7 otrzymuje:

1) odprawę;

2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za urlopy zaległe;

3) zryczałtowany równoważnik pieniężny za niewykorzystany w danym roku przejazd, o którym mowa w art. 72;

4) zwrot kosztów przejazdu do obranego miejsca zamieszkania w kraju dla siebie, małżonka oraz dzieci, a także zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego według zasad obowiązujących przy przeniesieniach służbowych.

Funkcjonariusz zwolniony na podstawie art. 39 ust. 2 pkt 3 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny za urlopy wypoczynkowe niewykorzystane w latach poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

Zgodnie z art. 120 funkcjonariuszowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawieszają się, od najbliższego terminu płatności, wypłatę 50% należnego uposażenia.

W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych, funkcjonariusz otrzymuje część uposażenia, której wypłata została zawieszona, oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, chyba że został zwolniony ze służby z przyczyn określonych w art. 39 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz ust. 3 pkt 2.

Zgodnie z art. 121 ust. 1. Funkcjonariuszowi tymczasowo aresztowanemu zawieszają się, od najbliższego terminu płatności, wypłatę 50% ostatnio należnego uposażenia.

W razie prawomocnego umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu, funkcjonariusz otrzymuje część uposażenia, której wypłata została zawieszona, oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby, z zastrzeżeniem przepisu ust. 3.

Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy postępowanie karne umorzono z powodu przedawnienia, amnestii lub warunkowo.

Natomiast zgodnie z ustawą z dnia 9 kwietnia 2010 r o Służbie Więziennej, obowiązującej w dniu spełnienia świadczenia w związku z prawomocnym wyrokiem uniewinniającym, art. 95 funkcjonariuszowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawieszają się, od najbliższego terminu płatności, 50% należnego uposażenia.

W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z

oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe lub ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

W razie prawomocnego umorzenia postępowania karnego o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu w tej sprawie, funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, chociażby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby.

Zgodnie art. 226 tej ustawy roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Przełożony właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa:

1) każda czynność przed przełożonym właściwym do rozpatrywania roszczeń, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;

2) uznanie roszczenia.

Zgodnie z art. 227 w przypadku niewypłacenia uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia o charakterze stałym w terminie, o którym mowa w art. 62 ust. 2 (uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry, w pierwszym dniu roboczym każdego miesiąca), funkcjonariuszowi przysługuje prawo do otrzymania odsetek ustawowych, naliczanych za każdy dzień zwłoki.

Dłużnik opóźnia się (opóźnienie zwykłe) z wykonaniem zobowiązania, jeżeli nie spełnia świadczenia w oznaczonym dostatecznie ściśle terminie lub w terminie wynikającym z właściwości zobowiązania albo w terminie wynikającym z właściwości zobowiązania albo w terminie wynikającym z wezwania wierzyciela do wykonania, a uchybienie co do terminowego spełnienia świadczenia nie wynika z okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, o ile nie był on równocześnie uprawniony do wstrzymania się ze spełnieniem świadczenia, Dłużnik popada w opóźnienie także wtedy, gdy kwestionuje wysokość lub istnienie świadczenia, chyba, że wierzyciel wyraził zgodę na zmianę terminu. Świadczenie musi być przy tym w każdej sytuacji możliwe do spełnienia i wymagalne.

Dłużnik dopuszcza się zwłoki (tzw. opóźnienie kwalifikowane), jeżeli opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, a opóźnienie to jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Dłużnik, chcąc zwolnić się od skutków zwłoki, co uzasadniałoby jedynie zarzut opóźnienia zwykłego niestwarzającego dla niego tak negatywnych następstw, musi udowodnić, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie odpowiada. Wierzyciel nie musi udowadniać, że niedotrzymania terminu spełnienia świadczenia jest spowodowane okolicznościami, za które dłużnik odpowiada, a jedynie to, że termin wykonania zobowiązania upłynął bezskutecznie (por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 29 kwietnia 1980 r, II CR 47/80, LEX nr 8229)./tak Z. Gawlik w Komentarzu do art. 476 kc, opubl. w LEX/.

Mając na uwadze powyższe regulacje Sąd Rejonowy uznał, iż strona pozwana nie pozostawała w opóźnieniu, a tym bardziej w zwłoce w okresie, w którym uposażenie było zawieszane, bowiem zawieszenie wypłaty części uposażenia miało swoją podstawę faktyczną i prawną. Zatem po stronie pozwanej nie było obowiązku w tamtym czasie wypłaty całości uposażenia w terminach określonych przez ustawę. Taki obowiązek nie istniał także w dniu ustania stosunku służbowego, bowiem na ten dzień zawieszenie wypłaty uposażenia nadal było aktualne. Także żądanie odsetek ustawowych od dnia następnego po ustaniu stosunku służbowego nie znajduje żadnego uzasadnienia.

W ocenie Sądu roszczenie powoda w zakresie wyrównania wypłaty zawieszonych świadczeń stało się wymagalne z dniem uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego, a więc w dniu 25 kwietnia 2012 r. Wynika to wprost z uregulowania art. 95 ust. 3 aktualnej ustawy o Służbie Więziennej, zgodnie z którym w razie prawomocnego umorzenia postępowania karnego o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu

w tej sprawie, funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, chociażby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby. W ocenie Sądu w takiej sytuacji funkcjonariusz nie musi kierować wezwania do spełnienia świadczenia z określonym terminem płatności, to pracodawca winien wypłacić zawieszone świadczenia po uprawomocnieniu się wyroku. W interesie zatem pracodawcy jest ustalenie terminu prawomocności wyroku i wypłata świadczeń w dniu następnym po jego uprawomocnieniu się.

W rozpoznawanej sprawie powód otrzymał świadczenie w dniu 5 lipca 2012 r, na skutek wezwania powoda z dnia 10 maja 2012 r. Strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, by istniały jakieś okoliczności, które uzasadniałyby uchybienie terminowi płatności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Reasumując pozwany pozostawał w zwłoce od dnia 26 kwietnia 2012 roku (dzień następnym po uprawomocnieniu się wyroku uniewinniającego) do dnia 4 lipca 2012 r (dzień przed spełnieniem świadczenia).

Przy czym Sąd potraktował, iż odsetki należą się od całości wypłaconych świadczeń, mimo, że tylko część z nich stanowiło *stricte* uposażenie, bowiem pozwany wypłacając należności powodowi, spełnił je całościowo, uznając, zatem, że mieszczą się w pojęciu uposażenia, o którym stanowi cytowany wyżej przepis, regulujący kwestię niwelacji skutków zawieszenia wypłaty uposażenia w związku z prawomocnym wyrokiem uniewinniającym.

W związku z tym, że powód złożył pozew w dniu 29 kwietnia 2015 r, jego roszczenie uległo w części przedawnieniu, a strona pozwana podniosła w tym zakresie zarzut.

Biorąc pod uwagę datę wytoczenia powództwa i trzyletni okres przedawnienia określony przez ustawę, powód mógł dochodzić roszczenia, poczynając od dnia 29 kwietnia 2012 r.

Mając na uwadze, że dzień 29 kwietnia 2012 r przypadał w niedzielę, termin płatności przypadał na dzień następnym czyli 30 kwietnia 2012 r, a zatem odsetki mogły być naliczane od dnia następnego, czyli od 1 maja 2012 r, ostatnim dniem, do którego mogły być naliczone odsetki był dzień 4 lipca 2012 r, a więc dzień przed wypłatą świadczeń, łączną ilość dni, za które odsetki były naliczane (65 dni) oraz stopę odsetek – 13 % (rozporządzenie RM z dnia 4 grudnia 2008 r w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych, Dz.U. 2008/220/1434) skapitalizowane odsetki wyniosły 1578,63 zł. Taka też kwota podlegała zasądzeniu.

O odsetkach od tej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 482 § 1 kc.

W pozostałym zakresie powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, bowiem brak było podstaw do uznania, że pozwany pozostaje w zwłoce w zapłacie uposażenia przed dniem 25 kwietnia 2012 r.

Powód podnosił, że w tym przypadku uwzględnienie zarzutu przedawnienia będzie stanowiło nadużycie prawa.

Zasady współzycia społecznego to standardy etyczno-moralne uznawane w społeczeństwie w ramach dominującego w nim systemu wartości. W stosunkach przemysłowych nie mają one jednak waloru uniwersalności. Ocena zgodności zachowania pracodawcy lub pracownika z zasadami współzycia społecznego zależy od konkretnych okoliczności każdego indywidualnego przypadku. /tak SN w postanowieniu z dnia 11 kwietnia 2003 r. (I PK 558/02)171/

Przy ocenie, czy zarzut przedawnienia stanowi nadużycie prawa trzeba uwzględnić wszystkie okoliczności konkretnego przypadku, zachodzące tak po stronie zobowiązanego jak i po stronie uprawnionego, a możliwość zastosowania art. 8 kp nie zawsze musi być związana z negatywną oceną zachowania osoby zobowiązanej do świadczenia. W szczególności mają znaczenie przyczyna opóźnienia, czas trwania tego opóźnienia, a także zachowanie obu stron stosunku zobowiązaniowego. /por. wyrok SN z dnia 18 sierpnia 2010 r, II PK 11/10, LEX nr 678011, wyrok z dnia 4 października 2011 r, I PK 48/11, LEX nr 1125243/

Zarzut nadużycia prawa zgłoszenia zarzutu przedawnienia roszczeń z przyczyn leżących wyłącznie po stronie tego, przeciwko, któremu przysługuje roszczenie (w rozpoznawanej sprawie przeciwko pracodawcy), będzie uzasadniony

wówczas, gdy świadomie zwleka on z terminowym zaspokojeniem roszczeń i celowo podejmuje jedynie pozorne zachowania utwierdzające wierzyciela (pracownika) co do terminowego uzyskania zaspokojenia (zwoździ go), podczas gdy w istocie rzeczy zmierza do przedawnienia roszczeń. Oczywiście częściej zarzut nadużycia prawa do powołania się na upływ terminu przedawnienia dochodzonych roszczeń bywa podnoszony ze względu na szczególne okoliczności dotyczące wierzyciela (w rozpoznawanej sprawie byłego pracownika), którego bezczynność w terminowym dochodzeniu roszczeń mogą usprawiedliwiać wyjątkowe okoliczności powiązane z całokształtem konkretnej, indywidualnie ocenianej sprawy.

W rozpoznawanej sprawie zdaniem Sądu powód nie wykazał żadnych okoliczności, które utrudniały mu wytoczenie powództwa bezpośrednio po wypłacie świadczeń w 2012 roku, oraz w kolejnych latach. Zatem powołanie się pozwanego na zarzut przedawnienia nie stanowi nadużycia prawa, zwłaszcza, że przedawnieniu uległy odsetki za okres za 3 dni.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, stosując zasadę stosunkowego rozliczenia kosztów. Mając na względzie przedmiot żądania i kwotę zasądzoną, powód wygrał proces w 3 %, a przegrał w 97 %. Koszty wyniosły razem 4600 zł (koszty wynagrodzenia pełnomocników ustalone na podstawie § 12 ust. 1 pkt. 2 w związku z § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 t.j.) oraz § 11 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 t.j.) oraz opłata od pozwu kwocie 1000 zł). Zatem powód powinien ponieść koszty w wysokości 4462 zł, a poniósł w kwocie 2800 zł, zatem różnicę należało zasądzić na rzecz strony pozwanej.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 477<sup>2</sup> § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia w zakresie pkt. 1 i 3 wniosła strona pozwana.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie:

a) art. 455 k.c w zw. z art. 95 ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że termin zobowiązania do wypłaty zawieszonych świadczeń powoda należało liczyć od daty uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego, co w konsekwencji doprowadziło do zasądzenia skapitalizowanych odsetek ustawowych od dnia 29 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty tj. dnia 4 lipca 2012 roku.

b) art. 227 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o Służbie Więziennej poprzez błędne zastosowanie i uznanie, że powodowi należą się odsetki ustawowe od dnia uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego w sytuacji opisanej w art. 95 ust 3; obliczenie odsetek ustawowych od kwoty wszystkich wypłaconych na rzecz powoda świadczeń, a nie od uposażenia i dodatków o charakterze stałym określonych w art. 58 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej z dnia 9 kwietnia 2010 roku oraz nieuwzględnienia, że Skarb Państwa nie pozostawał w zwłoce, co stanowiło przesłankę do ustalenia obowiązku zapłaty odsetek,

c) wadliwe ustalenie kosztów wynagrodzenia pełnomocników na podstawie § 12 ust.1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zamiast w oparciu § 12 ust.1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 ww. rozporządzenia oraz na podstawie § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zamiast na podstawie § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 ww. rozporządzenia.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez oddalenie powództwa w części zaskarżonej, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zasądzenie na rzecz

pozwanego od powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił postanowienie zawarte w pkt. 3 zaskarżonego wyroku w trybie art. 395 § 2 kpc, i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2508 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 10 marca 2016 r. pełnomocnik strony pozwanej cofnął apelację w zakresie pkt 3 zaskarżonego wyroku oraz poparł wskazany środek zaskarżenia w pozostałej części.

Powód wniósł o oddalenie apelacji strony skarżącej.

### **Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:**

Cofnięcie apelacji przez stronę pozwaną w zakresie pkt 3 zaskarżonego wyroku prowadzi do umorzenia postępowania drugoinstancyjnego.

Zgodnie z treścią art. 391 § 2 k.p.c., w razie cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji umarza postępowanie apelacyjne. Skuteczność cofnięcia apelacji nie jest przy tym uzależniona od zgody strony przeciwnej. W sprawach z zakresu prawa pracy dopuszczalność cofnięcia środka odwoławczego poddana jest kontroli sądu, który może uznać taką czynność za niedopuszczalną wówczas, gdyby była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego, zmierzała do obejścia prawa lub naruszała słuszny interes pracownika. Zakres kontroli sądu rozpoznającego sprawę z zakresu prawa pracy w odniesieniu do czynności dyspozytywnych stron wyznaczony jest przepisem art. 469 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego cofnięcie apelacji przez stronę pozwaną w rozpoznawanej sprawie jest dopuszczalne, ponieważ nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego, nie stanowi obejścia prawa, a przede wszystkim nie narusza usprawiedliwionego i słusznego interesu powoda, jako pracownika. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu za I instancję uległo modyfikacji postanowieniem z dnia 30 grudnia 2015 r. zgodnie z żądaniem strony skarżącej i nie było kwestionowane przez powoda.

Z tych też względów, we wskazanym zakresie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie apelacyjne.

W pozostałej zaś części apelacja strony pozwanej jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Mając na uwadze zarzuty apelacji w pierwszej kolejności podnieść należy, iż na tym etapie procesu pozwany nie kwestionował ustalenia okresu nieprzedawnionego oraz sposobu i wysokości obliczenia odsetek, podniósł jednakże, iż co do zasady odsetki powodowi się nie należą a zatem przyznanie mu kwoty 1.578,68 zł wraz z dalszymi odsetkami przez Sąd Rejonowy było bezzasadne.

W szczególności z uwagi na treść art. 455 k.c w zw. z art. 95 ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej skarżący wskazał, iż nie należy utożsamiać instytucji wypłaty zawieszony części uposażenia uregulowanej w art. 95 ust. 3 ustawy o służbie więziennej z nieterminową wypłatą uposażenia. Zawieszenie wypłaty części uposażenia następuje bowiem w oparciu podstawę prawną, natomiast nieterminowa wpłata uposażenia nie ma podstawy prawnej i dlatego ustawodawca rekompensuje funkcjonariuszom zwłokę w wypłacie uposażenia przez wypłatę odsetek ustawowych. Dodatkowo brak podstaw do uznania, że termin zobowiązania do wypłaty zawieszonych świadczeń powoda należało liczyć od daty uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego, nie zaś od chwili zgłoszenia żądania w tym przedmiocie, w ocenie skarżącego bowiem roszczenie to nie ma charakteru terminowego i jego wymagalność zależy od wezwania wierzyciela.

Z twierdzeniem tym nie sposób się zgodzić.

Zgodnie z art. 95 ust 1 ustawy o służbie więziennej (Dz.U.2014.1415) Funkcjonariuszowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawieszają się, od najbliższego terminu płatności, 50% należnego uposażenia.

W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe lub ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby (ust. 2.).

W razie prawomocnego umorzenia postępowania karnego o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu w tej sprawie, funkcjonariusz otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz podwyżki tego uposażenia, wprowadzone w okresie zawieszenia, chociażby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu funkcjonariusza ze służby (ust. 3).

Przepisu ust. 3 nie stosuje się, w przypadku gdy postępowanie karne o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, o których mowa w ust. 2, umorzono z powodu przedawnienia, amnestii, a także w przypadku warunkowego umorzenia tego postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego w oparciu o powyższe brak podstaw do uznania, iż wskazany przepis nie wskazuje ani na termin spełnienia świadczenia (wyплаты zawieszony części uposażenia) ani na datę jego wymagalności. Zdaniem Sądu II instancji redakcja art. 95 ust. 3 jest kategoryczna. Przepis nakazuje wprost wypłatę zawieszony części uposażenia oraz podwyżki tego uposażenia w razie prawomocnego uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Tym samym nie można uznać, iż przepis ten reguluje – jak chce tego skarżący - jedynie warunki odblokowania zawieszony świadczeń i ich zakres. Funkcjonariusz ma bowiem bezwzględnie otrzymać zawieszony część uposażenia w razie prawomocnego uniewinnienia prawomocnym wyrokiem w sprawie karnej. Czynność ta nie jest uzależniona od spełnienia jakichkolwiek innych warunków zwłaszcza od wezwania zakładu pracy (jednostki Służby Więziennej) do spełnienia tego świadczenia. W konsekwencji zobowiązania do wypłaty zawieszony części uposażenia nie można było rozpatrywać w oparciu o przepis art. 455 kc dotyczący świadczeń, których termin spełnienia nie został oznaczony. To pozwany - choć w istocie nie był stroną postępowania karnego dotyczącego powoda – jako, iż postępowanie to wpływało na fakt zawieszony uposażenia jego funkcjonariusza, zobligowany był czuwać nad okresem trwania tego zawieszony i ewentualnym terminem wypłaty należnych świadczeń. Wnioski wywiedzione przez Sąd Rejonowy co do terminu spełnienia świadczenia i daty jego wymagalności są zatem prawidłowe.

Brak też podstaw do uznania, iż nie należy utożsamiać instytucji wypłaty zawieszony części uposażenia uregulowanej w art. 95 ust. 3 ustawy o służbie więziennej z nieterminową wypłatą uposażenia. Zarówno bowiem uposażenie jak i zawieszony uposażenie pełnią tą samą funkcje i zaspakajają te same potrzeby funkcjonariusza. Twierdzenie zatem, że brak terminowej wypłaty jednego z nich jest obwarowany sankcją zapłaty odsetek drugiego zaś nie, nie znajduje żadnego logicznego usprawiedliwienia.

Art. 227 ustawy o służbie więziennej stanowi, iż w przypadku niewypłacenia uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia o charakterze stałym w terminie, o którym mowa w art. 62 ust. 2, funkcjonariuszowi przysługuje prawo do otrzymania odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczanych za każdy dzień zwłoki.

Prawo do żądania odsetek od nieterminowej wypłaty uprzednio zawieszony uposażenia (do którego doszło zgodnie z litera prawa) nie może być zatem kwestionowane.

Oceny tej nie zmienia okoliczność, iż w ustawie o Służbie Więziennej z 1996 r., która poprzedzała ustawę aktualnie obowiązującą, ustawodawca w ogóle nie rozstrzygnął kwestii odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty świadczeń pieniężnych wynikających ze stosunku służbowego. W orzecnictwie nie powstały bowiem żadne wątpliwości co do tego, że w takim przypadku istnieje możliwość korzystania przez funkcjonariuszy służb mundurowych z drogi sądowej do dochodzenia roszczeń finansowych przed sądem powszechnym, w tym odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty uposażenia (zob. postanowienie SN dnia 12 września 1984 r., I PR 93/84, OSNCP 1985, nr 5-6, poz. 73; uchwała SN z dnia 5 grudnia 1991 r., I PZP 60/91, OSNCP 1992, nr 7-8, poz. 123; uchwała SN z dnia 18 grudnia 1992 r., III AZP



27/92, OSNCP 1993, nr 9, poz. 141; uchwała SN z dnia 26 maja 1995 r., I PZP 13/95, OSNAPiUS 1995, nr 23, poz. 286; postanowienie SN z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 66/96, OSNAPiUS 1997, nr 20, poz. 401; wyrok SN z dnia 11 stycznia 2001 r., I PKN 183/00, OSNAPiUS 2002, nr 17, poz. 411).

Chybionym jest też twierdzenie apelacji, iż z uwagi na treść powoływanego już art. 227 ustawy o służbie więziennej przyznanie powodowi odsetek ustawowych od dnia uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego było nieprawidłowe bowiem Skarb Państwa nie pozostawał w zwłoce, w związku z wypłatą zawieszony części uposażenia. Tymczasem pojęcie zwłoki nie jest tożsame z pojęciem opóźnienia. Zwłoka jest tzw. opóźnieniem kwalifikowanym, czyli zawinionym przez stronę. Takiego zaś na gruncie rozpoznawanej sprawy brak było po stronie Skarbu Państwa.

Sąd Okręgowy w pełni zgadza się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, iż strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, by istniały jakieś okoliczności, które uzasadniałyby uchybienie terminowi płatności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. W rozpoznawanej sprawie powód otrzymał świadczenie w dniu 5 lipca 2012 r, na skutek wezwania powoda z dnia 10 maja 2012 r. Wyrok w sprawie karnej uprawomocnił się zaś 25 kwietnia 2012 r. Ani konieczność wyliczenia należności ani zabezpieczenia środków finansowych w sytuacji, gdy na pozwanym spoczywał obowiązek niezwłocznej wypłaty świadczeń w związku z wydaniem wyroku uniewinniającego nie tłumaczy podejmowania działań w tym przedmiocie w okresie ponad dwumiesięcznym.

Ponadto, gdyby nawet uznać twierdzenia apelacji w tym zakresie za uzasadnione, nie ma to żadnego wpływu na wynik rozstrzygnięcia. Art. 227 ustawy stanowiąc że „funkcjonariuszowi przysługuje prawo do otrzymania odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczanych za każdy dzień zwłoki” uzależnia bowiem de facto prawo do tego świadczenia od wystąpienia wyłącznie opóźnienia. Wprawdzie w końcowej części przepisu wskazano, że odsetki są naliczane za każdy dzień zwłoki, niemniej jednak w ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na użycie sformułowania „prawo do otrzymania odsetek ustawowych za opóźnienie” wystarczającą przesłanką roszczenia odsetkowego jest opóźnienie (niewypłacenie uposażenia w terminie). Co znamienne na gruncie rozpoznawanej sprawie pozwany wypłacając powodowi świadczenia dopiero w dniu 5 lipca 2012 r. wobec faktu uprawomocnienia się wyroku uniewinniającego powoda w sprawie karnej w dniu 25 kwietnia 2012 r. pozostawał w opóźnieniu w wypłacie świadczenia. Dlatego też uznać należy, iż przy uwzględnieniu okresu przedawnienia zasądzenie na rzecz powoda skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres od dnia 29 kwietnia 2012 r. do dnia zapłat było ze wszech miar prawidłowe.

Brak też podstaw do uznania, iż odsetki przyznane powodowi zostały wyliczone nieprawidłowo przyznano je bowiem od całości wypłaconych świadczeń tj. od kwoty 68 189,39 zł podczas gdy winny one zostać wyliczone od uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia o charakterze stałym – takimi zaś w świetle art. 58 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. był dodatek za wysługę lat, dodatek służbowy i dodatek za stopień.

Odnosząc się do powyższego w pierwszej kolejności wskazać należy co wynika bezpośrednio z treści apelacji, iż skarżący na etapie procesu drugoinstancyjnego nie kwestionował sposobu i wysokości obliczenia odsetek. Twierdzenia wywiedzione w tym przedmiocie są zatem dla Sądu całkowicie niezrozumiałe. Ponadto skoro sam pozwany wypłacił kwotę 68 189,39 zł w całości traktując ją jako zawieszony uprzednio uposażenie, w chwili obecnej brak podstaw do uznania, iż składały się na nią należności wypłacone także z innego tytułu.

Zaskarżone orzeczenie w całości odpowiada zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację strony pozwanej w tym zakresie jako bezzasadną.

Przewodniczący: Sędziowie: